

Сарајево, 21.05.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА**
14.05.2018.- 18.05.2018.

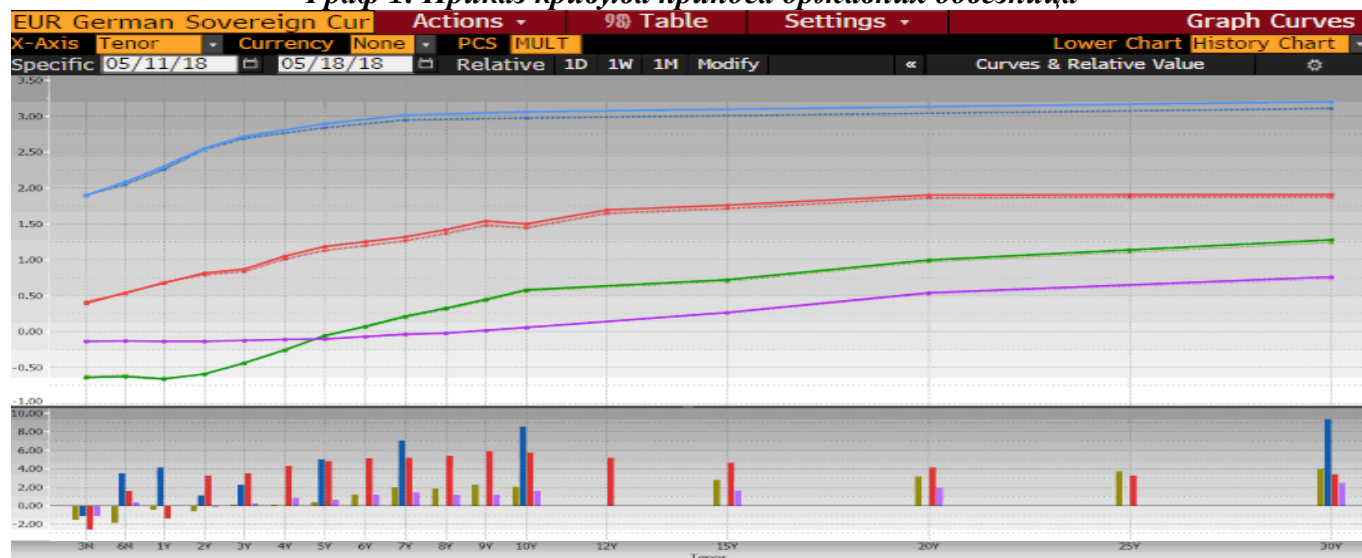
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	11.5.18	-	18.5.18	11.5.18	-	18.5.18	11.5.18	-	18.5.18	11.5.18	-	18.5.18
2 године	-0,58	-	-0,58	→	2,53	-	2,55	↗	0,79	-	0,82	↗
5 година	-0,06	-	-0,05	↗	2,84	-	2,89	↗	1,14	-	1,18	↗
10 година	0,56	-	0,58	↗	2,97	-	3,06	↗	1,44	-	1,50	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	11.5.18	-	18.5.18
3 мјесеца	-0,570	-	-0,592
6 мјесеци	-0,608	-	-0,627
1 година	-0,623	-	-0,628

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 18.05.2018. године (пуне линије) и 11.05.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Гувернер Централне банке Француске и члан УВ ЕЦБ-а Villeroy је почетком протекле седмице изјавио да би прво повећање каматних стопа ЕЦБ-а могло успиједити за „најмање неколико квартала, али не и година“ након што се оконча програм куповина обвезница. Ову изјаву тржиште је прихватило као сигнал да је и даље вјероватно да ће ЕЦБ обуставити квантитативне олакшице у овој години, а што се одразило на приличан раст приноса обвезница еврозоне протеклог понедјељка. Раст приноса настављен је и наредног дана, упркос објављеним подацима који су указали на успорење раста БДП-а еврозоне током првог квартала. До корекције кретања приноса сигурнијих обвезница дошло је половином протекле седмице, када је повећана потражња за сигурнијим инвестицијама, тако да је на седмичном нивоу забиљежен само благи раст приноса дужег рока доспијећа. Истовремено, дошло је до оштрог раста приноса италијанских обвезница,

нарочито када се појавила вијест да странке које учествују у преговорима о формирању коалиционе Владе, између осталог, расправљају и о потенцијалном плану да се од ЕЦБ тражи отпис дуга у износу од 250 милијарди EUR. Иако је ова информација касније демантована, крајем седмице потписивање договора за формирање коалиције, према којем је договорено повећање потрошње, Италију би могло довести у колизију с ЕУ. Због политичке неизвјесности која је била веома изражена у посматраном периоду приноси италијанских обвезница су на седмичном нивоу забиљежили раст између 32 и 36 базних поена. Разлика између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница је повећана на 165 базних поена, што је највећи ниво од октобра 2017. године, док је принос десетогодишњих италијанских обвезница достигао највећи ниво од јула исте године.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) 2. прелим. податак I квартал	0,4%	0,4%	0,7%
2.	БДП – Њемачка (квартално) 2. прелим. податак I квартал	0,4%	0,3%	0,6%
3.	БДП – Холандија (квартално) 2. прелим. податак I квартал	0,6%	0,5%	0,7%
4.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) МАР	3,6%	3,0%	2,6%
5.	Стопа инфлације – ЕЗ АПР	1,2%	1,2%	1,3%
6.	Стопа инфлације – Њемачка АПР	1,4%	1,4%	1,5%
7.	Стопа инфлације – Француска АПР	1,8%	1,8%	1,7%
8.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR) МАР	-	32,0	36,8
9.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) МАР	21,0	21,2	20,9
10.	Грађевински сектор – ЕЗ (Г/Г) МАР	-	0,8%	0,2%
11.	Биланс буџета – Белгија (у милијардама EUR) АПР	-	-3,72	-10,63
12.	Стопа незапослености – Холандија АПР	-	3,9%	3,9%
13.	Ниво јавног дуга – Италија (у милијардама EUR) МАР	-	2.302	2.286

САД

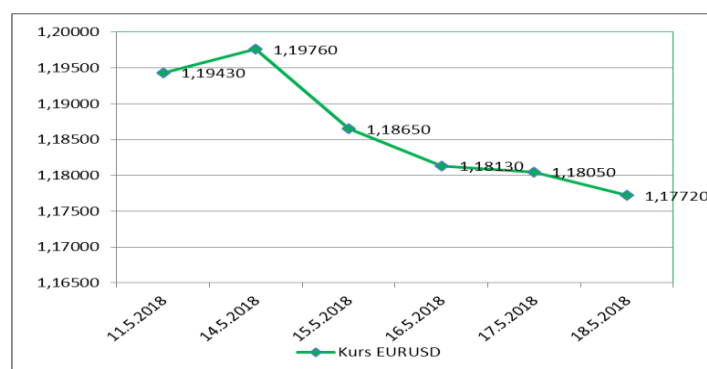
Приноси америчких обвезница су током протекле седмице забиљежили раст од 2 до 9 базних поена у односу на претходну седмицу, при чему је забиљежено и повећање нагиба америчке криве приноса. Према наводима појединих аналитичара, кретање приноса америчких обвезница се не може објаснити економским фундаментама те је њихов раст подстакнут повећањем цијене нафте на највиши ниво од новембра 2014. године, док је њихово смањење забиљежено у петак објашњено сигнаlima на које упућују техничке анализе. Нагиб криве приноса америчких државних обвезница је као и раније био тема изјава појединих Федових званичника. Предсједник Феда из St. Luisa Bullard је изјавио да би агресиван темпо повећања референтне каматне стопе могао да утиче на даље смањење нагиба америчке криве приноса, или да чак приносе обвезница крећег рока доспијећа подигне изнад нивоа приноса дугорочних обвезница. Према његовим ријечима, инфлација у САД је и даље ниска и стабилна те је смањење нагиба америчке криве приноса више последица Федовог дјеловања него забринутости инвеститора због будућег стања привреде. Међутим, његов колега предсједник Феда из Сан Франциска Williams је изјавио да није забринут због смањења нагиба криве приноса, јер је то резултат умањења монетарних стимуланса, као и да се дугорочне каматне стопе повећавају, али не истим темпом као краткорочне. Ипак, разлика у приносима америчких десетогодишњих и двогодишњих државних обвезница се налази на најнижем нивоу од 2007. године, као и разлика приноса између десетогодишњих и петогодишњих обвезница. Протеклу седмицу су обиљежили и преговори између представника Кине и САД о трговинским односима ове двије земље те је договор између њих постигнут током протеклог викенда, на начин да се Кина обавезала да ће куповати више добара и услуга из САД, чиме ће се смањити трговински дефицит САД који има у односу с Кином, највећим трговинским партнером. Ово је, такође, значајно умањило забринутост инвеститора око ескалације трговинског рата између ове двије земље.

Табела 4.: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Њујорка МАЈ	15,0	20,1	15,8
2.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Филаделфије МАЈ	21,0	34,4	23,2
3.	Индекс индустријске производње (М/М)	АПР	0,55	0,7%
4.	Искоришћеност капацитета	АПР	78,0%	77,6%
5.	Индекс производње прерађивачког сектора	АПР	0,5%	0,0%
6.	Индекс малопродаје (М/М)	АПР	0,3%	0,8%
7.	Индекс започетих кућа (М/М)	АПР	-0,7%	3,6%
8.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	АПР	-1,8%	4,1%
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 12. МАЈ	215.000	232.000	211.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1943 на ниво од 1,1772, што на седмичном нивоу представља смањење од 1,43% и што је најнижи ниво овог курса од децембра 2017. године.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Премијерка Мау припрема терен да одржи Велику Британију унутар ЕУ трговинских правила у годинама које слиједе након Брексита, што представља потез који би могао потакнути побуну код евраскептика. Кабинет премијерке Мау се сложио с планом да Велика Британија остане унутар ЕУ царинских правила дужи временски период, као мјера „последњег уточишта“ за рјешавање упорног проблема о граници с Ирском, наведено је на Bloombergu. Министри су о овој идеји расправљали у уторак и вјероватно ће исто и формално предложити ЕУ преговарачима у наредним седмицама.

Резултати истраживања које је провела компанија за картично пословање Visa је показало да су грађани Велике Британије током прошлог мјесеца смањили потрошњу. Ови подаци су протумачени као показатељ да се економија бори с опоравком након изражених слабости у првом кварталу. Из компаније Visa је саопштено да је потрошња, прилагођена инфлацији забиљежена путем кредитних и дебитних картица, у априлу била за 2% нижа у односу на исти период претходне године, док је пад потрошње, који је забиљежен у марту, био највећи у последњих пет година. Истраживање које је провео Bloomberg је показало да скоро 60% економиста, који су у истраживању учествовали, очекују да ће ВоЕ повећати референтну каматну стопу на састанку у августу. Очекивања економског раста, према истој анкети, су за ову годину благо смањена на 1,4% са 1,5%, колико су економисти очекивали у мјесецу раније. За 2019. годину очекује се раст од 1,5%, а за 2020. годину раст од 1,8%.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ АПР	-	31.200	15.700
2.	ILO стопа незапослености (квартално) МАР	4,2%	4,2%	4,2%
3.	Просјечне зараде (без бонуса, квартално) МАР	2,9%	2,9%	2,8%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88184 на ниво од 0,87391, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3542 на ниво од 1,3469.

ЈАПАН

Протекле седмице објављени су **прелиминарни подаци за први квартал текуће године, који су показали да је привреда Јапана у овом периоду, први пут од краја 2015. године, забиљежила контракцију од 0,2% на кварталном нивоу, што је лошији податак од претходно ревидиране експанзије (0,1%)**. Посматрано на годишњем нивоу, јапанска привреда је, такође, забиљежила контракцију од 0,6%, док је претходно забиљежен раст од 0,6%. Контракција јапанске привреде резултат је смањења инвестиција и потрошње као и слабијег извоза. Поред БДП-а, важан индикатор објављен прошле седмице у Јапану је и стопа инфлације, која је током априла забиљежила смањење на 0,6%, што је лошији податак у односу на мјесец раније (1,1%) као и у односу на очекивања (0,7%). Гувернер BoJ Kuroda је изјавио да ће BoJ задржати циљани ниво приноса на десетогодишње обвезнице, с обзиром на то да је стопа инфлације и даље далеко од циљаних 2%.

У међувремену, јавни емитер NHK, је саопштио да јапанска Влада разматра увођење тарифа на увоз из САД у вриједности од око 409 милиона USD, као одговор на тарифе везане за увоз челика и алуминијума, а које је наметнуо амерички предсједник Donald Trump.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

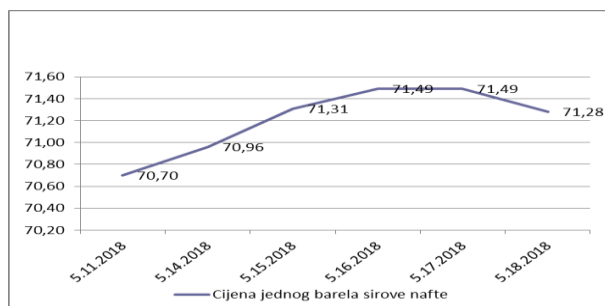
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р I квартал	0,0%	-0,2%	0,1%
2.	БДП (Г/Г) П I квартал	-0,1%	-0,6%	0,6%
3.	Инфлација (Г/Г) АПР	0,7%	0,6%	1,1%
4.	Темељна инфлација (Г/Г) АПР	0,4%	0,4%	0,5%
5.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) АПР	2,0%	2,0%	2,1%
6.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) Р АПР	-	22,0%	28,1%
7.	Индекс услужног сектора (М/М) МАР	-0,2%	-0,3%	0,1%
8.	Индустријска производња (Г/Г) F МАР	-	2,4%	2,4%
9.	Темељне машинске поруцбине (М/М) МАР	-3,0%	-3,9%	2,1%
10.	Индекс искоришћености капацитета (М/М) МАР	-	0,5%	3,3%

JPY је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа 130,63 на ниво од 130,39. JPY је депрецирао у односу на USD те је курс USDJPY повећан с нивоа од 109,39 на ниво од 110,78.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 70,70 USD (59,20 EUR). Забринутост инвеститора због обнављања санкција Ирану од стране САД, што ће се одразити на испоруку нафте из ове земље, као и информације о значајном смањењу испоруке нафте из Венецуеле, је током протекле седмице подстакла раст цијене нафте. Из Међународне агенције за енергетику је током протекле седмице саопштено да је глобални вишак понуде овог енергента над тражњом смањен за 1,8 милиона барела на дневном нивоу, захваљујући напорима земаља учесница споразума о смањеном обиму производње нафте. Ипак, из Међународне агенције за енергетику је упозорено да би даљи раст цијене нафте могао да утиче на смањење тражње. Током протекле седмице објављена је и информација о смањењу америчких залиха нафте за 1,4 милиона барела на седмичном нивоу. Број активних бушотина нафте се није мијењао током протекле седмице те и даље износи 844, али информације и даље упућују на раст обима производње нафте у САД. На затварању тржишта у петак, цијена једног барела сирове нафте је износила 71,28 USD (60,55 EUR), што на седмичном нивоу представља раст од 0,82%. Цијена једног барела сирове нафте се налази на највишем нивоу од новембра 2014. године.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.319,30 USD (1.104,66 EUR). Током протекле седмице цијена једне fine унце злата је смањена на најнижи ниво од децембра 2017. године. Најважнији фактор који је утицао на овакво кретање цијене овог племенитог метала је очекивање да ће Фед током ове године, ипак, бржим темпом повећати референтну каматну стопу, иако су у мартовским прогнозама наведена укупно три повећања од по 25 базних поена до краја текуће године. Очекује се да ће на јунској сједници FOMC-а, уз повећање референтне каматне стопе, бити објављене нове прогнозе о укупно четири повећања референтне каматне стопе током ове године. Ове информације су утицале на значајан раст приноса америчких обвезница те су приноси десетогодишњих обвезница повећани на највиши ниво од 2011. године као и на значајну апрецијацију USD у односу на EUR, а што су фактори који утичу на смањење тражње за златом. Наведене информације су доминирале у односу на информације које упућују на јачање геополитичких тензија на Блиском истоку и у односима Јужне и Сјеверне Кореје. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.293,04 USD (1.098,40 EUR), што је смањење од 1,99% на седмичном нивоу и близу најнижег нивоа од децембра прошле године.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

